

Rapport

h2>Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de Dienst Wegverkeer (verder: RDW) haar na een periode van acht jaar heeft aangesproken op het feit dat zij niet over een geldige verzekering voor haar motor beschikte. De motor bevond zich niet op de weg en verzoekster was vanwege de ouderdom van de motor geen motorrijtuigenbelasting meer verschuldigd.

Beoordeling

Algemeen

Voor een auto, motor, bromfiets of een aanhangwagen van meer dan 3500 kilo moet degene op wiens naam het kenteken staat (verder: de kentekenhouder) aan een aantal voertuigverplichtingen voldoen. Zo moet voor een auto die ouder is dan drie jaar een geldige APK aanwezig zijn en moet elk voertuig tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd zijn (zie Achtergrond, onder 1. en 2.). Daarnaast moet voor een auto, motor of aanhangwagen, tot deze 25 jaar oud is, motorrijtuigenbelasting worden betaald.

Door schorsing van de geldigheid van het kentekenbewijs komen deze verplichtingen voor een voertuig te vervallen zolang de schorsing duurt en het voertuig zich niet op de openbare weg bevindt (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

Als aan één van de voertuigverplichtingen niet wordt voldaan, is dat strafbaar (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

De RDW beheert het kentekenregister, het verzekeringsregister en het APK-register. Door registervergelijking kan de RDW vaststellen of door de kentekenhouder voor een bepaald kenteken aan de voertuigverplichtingen is voldaan. Deze registervergelijking vond in het verleden steekproefsgewijs plaats. Als voor een bepaald kenteken niet aan de voertuigverplichtingen werd voldaan, ontving de kentekenhouder een brief waarin dit werd meegedeeld. De aangeschrevene had dan de gelegenheid om te reageren en eventueel aan te tonen dat het bewuste voertuig niet meer in zijn bezit was, of dat wel aan de voertuigverplichtingen was voldaan.

Vanaf 2007 vindt er 100% controle plaats. Daarbij werd er vanaf juli 2007 voor de APK-overtredingen geen voorafgaande brief meer gestuurd door de RDW.

Een aantal personen werd na een periode van vele jaren geconfronteerd met een boete vanwege het ontbreken van een geldige APK voor een voertuig dat zij niet meer in hun bezit hadden. Op verzoek van een betrokkene werd de kentekenregistratie vervolgens beëindigd, maar de opgelegde boete bleef in stand. De RDW stelde zich op het standpunt dat het kenteken op de datum waarop de overtreding werd geconstateerd nog wel op naam van betrokkene stond.

Nadat voor deze gang van zaken in de media aandacht was gevraagd en naar aanleiding van interventies van het Juridisch Loket en de Nationale ombudsman, verzocht de RDW in een aantal gevallen aan het openbaar ministerie om correctie van de beslissing, waarna de boete voor betrokkene kwam te vervallen.

In een aantal gevallen waarin de RDW van mening is dat er geen aanleiding was om een correctieverzoek te doen, stelde de Nationale ombudsman nader onderzoek in. Het geval van verzoekster is er daar één van. Haar situatie is iets anders dan hierboven geschetst. Zij had haar motor in 2007 nog wel in haar bezit, maar deze bevond zich niet op de openbare weg:

I. Bevindingen

1. Verzoekster bezat een motorfiets. De motor bevond zich in een garage en verzoekster maakte geen gebruik van de motor.

Tot 1999 had verzoekster het kenteken van de motor geschorst. Daarna had zij dat niet meer gedaan, omdat zij dacht dat voor een oldtimer waarmee niet werd gereden geen voertuigverplichtingen bestonden.

2. De RDW stuurde verzoekster op 6 december 2007 een brief. In die brief stond dat bij registercontrole was gebleken dat er op 10 oktober 2007 voor de motor geen geldige verzekering was geregistreerd terwijl ook de geldigheid van het kentekenbewijs niet was geschorst. Verzoekster werd in de gelegenheid gesteld te bewijzen dat de motor wel verzekerd was.

3. Verzoekster schreef op 13 december 2007 aan de RDW dat zij geen verzekering had, maar in de veronderstelling verkeerde dat de motor niet meer geschorst hoefde te worden omdat het een oldtimer betrof. Zij had vanaf het moment dat zij de motor niet meer geschorst had tot de brief van 6 december 2007 geen bericht van de RDW gekregen dat de motor geschorst of verzekerd zou moeten zijn.

4. De RDW liet verzoekster op 21 december 2007 weten dat zij toch aan de verzekeringsplicht gebonden was en dat de zaak overgedragen zou worden aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau (hierna ook: CJIB). Het CJIB zou verzoekster dan een schikkingsvoorstel sturen. Verzoekster zou daarmee kunnen instemmen. Als zij niet met het schikkingsvoorstel zou instemmen, zou strafvervolging plaatsvinden.

5. Omdat verzoekster de gang van zaken onredelijk vond, wendde zij zich tot de Nationale ombudsman. Zij gaf aan dat zij niet van de verplichting op de hoogte was en daarnaast sinds 1999 niets van de RDW had gehoord.

6. De Nationale ombudsman verzocht de RDW aan te geven of er onder die omstandigheden aanleiding bestond om een oplossing te bieden. De RDW stelde zich op

het standpunt dat op verzoekster de verantwoordelijkheid rustte om zich van haar wettelijke verplichtingen op de hoogte te stellen en dat het feit dat zij een tijd niets van de RDW had vernomen daaraan niet afdoet.

7. Tijdens het onderzoek vroeg de Nationale ombudsman aan de RDW welke invloed het feit dat verzoekster na de schorsing gedurende acht jaar geen enkel signaal van de RDW had ontvangen, had gehad op de beslissing om de overtreding aan het CJIB over te dragen.

In reactie daarop gaf de RDW aan dat de motor van verzoekster pas in 2004 de leeftijd van 25 jaar had bereikt. In 2004 zou zij daarover een formulier van de belastingdienst hebben ontvangen, waarin haar werd medegedeeld dat zij voor de motor niet langer motorrijtuigenbelasting hoefde te betalen. De RDW schreef voorts:

"Op dat formulier staat onder meer het volgende vermeld: 'Als u niet wenst te voldoen aan de verplichtingen van de APK en de WA-verzekering, blijft het voor u nodig om de geldigheid van het kentekenbewijs te schorsen. Eventuele nadere informatie kunt u krijgen bij de RDW te Veendam. Telefoon: 0900-739 (10 eurocent per minuut)' ."

Verder gaf de RDW aan dat er diverse mogelijkheden voor verzoekster waren om naar de voertuigverplichtingen te informeren. Verzoekster had dus kunnen weten welke voertuigverplichtingen op haar situatie van toepassing waren. De RDW liet nog weten dat het kenteken van de motor op 24 januari 2008 op een andere naam was overgeschreven en dat verzoekster vanaf die datum niet meer aansprakelijk was voor de motor.

II. Beoordeling

8. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit betekent onder meer dat een bestuursorgaan gehouden kan zijn een burger de gelegenheid te bieden een verzuim te herstellen alvorens tot beboeting van een overtreding over te gaan.

9. Van een dergelijke situatie kan sprake zijn als het bestuursorgaan gedurende een lange periode niet heeft opgetreden en er door de overheid in de tussentijd geen signaal is afgegeven waaruit de burger had kunnen afleiden dat er sprake was van een overtreding.

10. Verzoekster heeft de geldigheid van het kentekenbewijs van haar motor een paar jaar lang geschorst. Vanaf augustus 1999 heeft zij de schorsing niet meer verlengd. De RDW heeft haar niet eerder dan in 2007 aangesproken op het feit dat zij een overtreding beging door geen geldige verzekering voor de motor te hebben en de motor evenmin te hebben geschorst.

11. Anders dan uit verzoeksters stellingen zou kunnen worden afgeleid, was de motor van verzoekster, toen zij in 1999 de schorsing van het kentekenbewijs beëindigde, nog geen 25 jaar oud. Aannemelijk is dat verzoekster in 2004 door de belastingdienst op de hoogte is gesteld van het feit dat haar motor vijftientig jaar oud was geworden en dat er daarom geen motorrijtuigenbelasting meer werd geheven. In het formulier dat in dergelijke situaties wordt verzonden, staat ook vermeld dat de verplichting tot verzekering wel blijft bestaan en alleen door schorsing van de geldigheid van het kentekenbewijs kan worden ondervangen. Ook wordt in dat formulier aangegeven waar nadere informatie kan worden ingewonnen.

12. Door dit bericht van de belastingdienst in 2004 had verzoekster in ieder geval kunnen begrijpen dat de verplichting van verzekering voor de motor bleef bestaan, ook al was de motor ouder dan 25 jaar. Dit bericht is voldoende signaal van de zijde van de overheid geweest. De Nationale ombudsman is daarom van oordeel dat de RDW verzoekster onder die omstandigheden ook na acht jaar kon aanspreken op het feit dat zij niet over een geldige verzekering voor haar motor beschikte.

De Nationale ombudsman acht de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 10 februari 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw D. te Venlo, met een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Algemeen directeur van de Dienst Wegverkeer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Dienst Wegverkeer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Zij maakte van die gelegenheid geen gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de RDW gaf aanleiding het verslag te wijzigen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

de brief van de RDW aan verzoekster van 6 december 2007;

de brief van verzoekster aan de RDW van 13 december 2007;

de brief van de RDW aan verzoekster van 21 december 2007;

de brief van verzoekster aan de Nationale ombudsman van 10 februari 2008;

de reactie van de RDW (per e-mailbericht) aan de Nationale ombudsman van 12 maart 2008;

de reactie van de RDW van 13 juni 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wegenverkeerswet 1994 (wet van 21 april 1994, houdende vervanging van de Wegenverkeerswet)

Artikel 72:

"1. Voor een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken is opgegeven dan wel dient te zijn opgegeven, dient een keuringsbewijs te zijn afgegeven.

2. Het keuringbewijs dient:

a. de voldoen aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen inzake inrichting en uitvoering,

b. zijn geldigheid niet te hebben verloren, en

c. behoorlijk leesbaar te zijn.

3. Voor overtreding van het eerste lid en het bepaalde bij of krachtens het tweede lid zijn aansprakelijk:

a. voor zover het betreft een motorrijtuig, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat met dat motorrijtuig over de weg wordt gereden, de bestuurder, en

b. voor zover het betreft een aanhangwagen, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat de aanhangwagen met een motorrijtuig over de weg wordt voortbewogen, de bestuurder van dat motorrijtuig."

Artikel 73, eerste lid en tweede lid aanhef en onder a.:

"1. Artikel 72 geldt niet indien:

a. voor het motorrijtuig of de aanhangwagen ter zake van een keuring die ingevolge een andere dan deze wet is voorgeschreven en blijkens aanwijzing bij ministeriele regeling ten minste een controle inhoudt op de eisen, bedoeld in artikel 75, eerste lid, onderdeel a, een keuringsdocument waarvan de geldigheidsduur niet is verstreken, is afgegeven, dan wel

b. de geldigheid van het voor het betrokken voertuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig paragraaf 6 van hoofdstuk IV.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan onder daarbij te stellen voorwaarden worden bepaald dat:

a. artikel 72 niet geldt voor motorrijtuigen en aanhangwagens zolang gerekend vanaf het tijdstip waarop deze voertuigen voor het eerst op de weg zijn toegelaten, nog geen bij algemene maatregel van bestuur te bepalen termijn is verstreken, die voor verschillende groepen van voertuigen, alsmede voor voertuigen die voor, onderscheidenlijk na een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip voor het eerst op de weg zijn toegelaten verschillend kan worden vastgesteld; bij algemene maatregel van bestuur kan nader worden bepaald op welk tijdstip een voertuig geacht wordt voor het eerst op de weg te zijn toegelaten."

Artikel 177, eerste lid:

"1. Overtreding van:

a. de artikelen 5, 9, achtste lid, 10, eerste lid, 36, eerste tot en met vijfde lid, 40, eerste lid, 60, eerste en tweede lid, 70a, tweede lid, 70i, eerste en tweede lid, 72, eerste en tweede lid, 107, eerste en tweede lid, 110, 110b, 124, vierde lid, 130, tweede lid, 132, vijfde lid, 150, tweede lid, 160, 164, eerste lid, 165, eerste lid, 166, eerste lid,

b. het bepaalde ingevolge de artikelen 57, derde lid, 70i, derde lid en 131, derde lid, onderdeel b,

c. de in artikel 4, tweede en vijfde lid, bedoelde regels voor zover niet begrepen in artikel 176, derde lid, en,

d. het bepaalde krachtens deze wet, voor zover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangemerkt,

wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie."

2. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (wet van 30 mei 1963, betreffende verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen)

Artikel 2, eerste tot en met derde lid:

"1. De bezitter van een motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, zijn verplicht voor het motorrijtuig een verzekering te sluiten en in stand te houden welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldoet, indien dat motorrijtuig op een weg wordt geplaatst of daarmee op een weg wordt gereden, indien buiten een weg met dat motorrijtuig op een terrein aan het verkeer wordt deelgenomen of indien voor dat motorrijtuig een kentekenbewijs is afgegeven.

2. In afwijking van het vorige lid rust de verplichting tot verzekering niet op de bezitter, maar op de houder die:

a. het motorrijtuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, of

b. het motorrijtuig in vruchtgebruik heeft, of

c. anderszins het motorrijtuig, anders dan als bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.

3. De verplichting tot verzekering met betrekking tot een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven, wordt opgeheven, indien het motorrijtuig buiten gebruik wordt gesteld en gehouden door plaatsing daarvan buiten een weg, gevolgd door een door de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer, bedoeld in artikel 4a van de Wegenverkeerswet 1994, gedane kennisgeving van schorsing van de verzekering wegens buitengebruikstelling van het motorrijtuig. De in de vorige zin bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht eindigt, zodra de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer kennis heeft gegeven van de beëindiging van de schorsing, zodra het motorrijtuig zich op een weg bevindt of zodra het deelneemt aan het verkeer op een terrein. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in dit lid bepaalde nadere regels en voorwaarden worden gesteld. De in dit lid bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht vindt slechts plaats, indien de geldigheid van het voor het desbetreffende motorrijtuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig artikel 67 van de Wegenverkeerswet 1994."

Artikel 30, eerste en tweede lid:

- "1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet heeft gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.
2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering overeenkomstig deze wet hebben gesloten en in stand gehouden."